

Socialdepartementet

Redovisning av miljöledningsarbetet 2022 Försäkringskassan

I enlighet med förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter ska Försäkringskassan årligen i samband med årsredovisningen redovisa sitt miljöledningsarbete till Socialdepartementet och Naturvårdsverket.

Till Naturvårdsverket sker inrapportering via ett webbaserat inrapporteringssystem. Inom ramen för denna redovisning av miljöledningsarbetet ska även regeringsuppdraget om minskade utsläpp från tjänsteresor i Försäkringskassans regleringsbrev för 2022 redovisas, som en bilaga. Bilagan ska bifogas i Naturvårdsverkets ordinarie inrapporteringssystem för miljöledning i staten.

Redovisning av Försäkringskassans miljöledningsarbete 2022 inkl. bilaga med Försäkringskassans svar på regeringsuppdrag om minskade utsläpp från tjänsteresor översänds härmed till Socialdepartementet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Nils Öberg i närvaro av avdelningschef Lena Sandh och hållbarhetssamordnare Ann Rämme Strömberg, den senare som föredragande.

Nils Öberg

Ann Rämme Strömberg

Bilagor:

Redovisning av miljöledningsarbetet 2022 Försäkringskassan

Bilaga Försäkringskassans svar på regeringsuppdrag om minskade utsläpp från tjänsteresor 2022

Redovisning av miljöledningsarbetet 2022

Försäkringskassan

Enligt förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

Del 1 Miljöledningssystemet

Basfakta

Antal årsarbetskrafter: 12 889

Antal kvadratmeter lokalyta: 288 000

1. Är myndigheten miljöcertifierad?

Nej.

2. Hur lyder myndighetens miljöpolicy?

Försäkringskassan är en av landets största myndigheter och ansvarar för en stor del av de offentliga trygghetssystemen. Försäkringskassan kan genom ett aktivt miljöarbete, bidra till ett framgångsrikt miljöarbete i staten.

Försäkringskassans miljöledningsarbete ska vara en integrerad del av den övriga verksamheten och miljöhänsyn ska vägas in vid strategiska beslut.

Försäkringskassan ska verka för att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan genom att:

- kontinuerligt informera och utbilda medarbetarna i syfte att alla medarbetare ska kunna bidra till en miljövänlig organisation
- sträva efter att begränsa antalet resor och transporter
- tjänsteresor ska ske på ett så effektivt sätt som möjligt utifrån verksamhetens behov, arbetsmiljön för medarbetare, miljö, säkerhet och ekonomi
- sträva efter en så effektiv energianvändning som möjligt
- sträva efter en resurssnål verksamhet och återvinna material
- ställa miljökrav på leverantörer vid inköp av varor och tjänster för att säkerställa minsta möjliga negativa miljöpåverkan utifrån vad som är ekonomiskt försvarbart
- ta hänsyn till vår indirekta miljöpåverkan och försöka minimera den när så är möjligt
- årligen följa upp, utvärdera, redovisa och vidareutveckla miljöarbetet i syfte att uppnå ständiga förbättringar.

3. När har myndigheten senast uppdaterat sin miljöutredning?

Miljöutredningen uppdaterades 2018.

Fråga 4a-7a beskriver myndighetens arbete med dess direkta påverkan på miljön

4a. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande direkt påverkan på miljön?

Aktiviteter inom Försäkringskassan som har en betydande direkt miljöpåverkan är kompetensutveckling, tjänsteresor, energianvändning, avfallshantering och upphandling.

5a. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande direkt påverkan på miljön?

Försäkringskassans har beslutat om följande övergripande miljömål för år 2022-2026 som kopplar till myndighetens direkta påverkan på miljön:

- Medarbetare och personer som arbetar på uppdrag åt Försäkringskassan ska ha kunskap för att ta miljöhänsyn i arbetet och bidra till miljömålen.
- Koldioxidutsläppen från tjänsteresor och egna transporter ska max uppgå till 50 % av rapporterade koldioxidutsläpp för 2019 under respektive år 2022-2026.
- Minska energianvändningen och öka andelen förnybar energi.
- Minska avfallsmängderna och öka återbruk och källsortering.
- Ställa, utveckla och följa upp hållbarhetskrav vid alla inköp, och därmed minska miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv.

De övergripande miljömålen baseras på identifierade betydande miljöaspekter och på åtaganden i miljöpolicy och ska bidra till Sveriges miljömål och de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030.

6a. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för direkt miljöpåverkan?

Exempel på aktiviteter under 2022 för att nå respektive miljömål beskrivs nedan.

Medarbetare och personer som arbetar på uppdrag åt Försäkringskassan ska ha kunskap för att ta miljöhänsyn i arbetet och bidra till miljömålen.

- Försäkringskassan har lanserat en ny webbaserad miljöutbildning i maj 2022, som medarbetarna har uppmuntrats att genomföra.
- Försäkringskassans uppdaterade övergripande informationsmaterial om miljöarbetet har använts för diskussion vid arbetsplatsträffar (APT) på olika nivåer på myndigheten.
- Försäkringskassan har genomfört tre digitala miljödaggar under 2022.
- Se även avsnitt 8.

Koldioxidutsläppen från tjänsteresor och egna transporter ska max uppgå till 50 % av rapporterade koldioxidutsläpp för 2019 under respektive år 2022-2026.

- Försäkringskassan har under 2022 arbetat med ett regeringsuppdrag om minskade utsläpp från tjänsteresor, se separat bilaga till denna redovisning.

- Myndigheten har bl.a. på intranätet påmint om våra riktlinjer för hållbara resor, möten och konferenser och uppmanat till att minska utsläppen från tjänsteresor.
- Se även under avsnitt 10 och del 2, avsnitt 1.

Minska energianvändningen och öka andelen förnybar energi.

- Försäkringskassan har arbetat med ett regeringsuppdrag om att vidta energibesparingsåtgärder inom den statliga förvaltningen.
- Myndigheten har via vårt intranät kommunicerat om energibesparande åtgärder och uppmanat medarbetarna att bidra till en minskad elanvändning genom att t.ex. släcka lampor och stänga av skärmar som inte används.
- Samarbetet med hyresvärdar för att minska energianvändningen har fortsatt under året.
- Se även del 2, avsnitt 2.

Minska avfallsmängderna och öka återbruk och källsortering.

- Insatser har gjorts för att förbättra källsorteringen, t.ex. har avfallsfraktionerna setts över och utökats på flera kontor. Även information och skyltning har uppdaterats på flera kontor.
- Alla kontor har utrustats med likadana kärl för farligt avfall, för att underlätta avfallssorteringen.
- Insatser har genomförts för att minska avfallsmängderna och öka återbruk. T.ex. har möbler klätts om och återanvänts i stället för att kasseras vid flera kontorsombyggnationer, och möbler har skickats till andra kontor inom myndigheten samt till kommunal verksamhet.
- Försök med några s.k. bjudkylar för överbliven ätbar mat och dryck har gjorts, för att minska matsvinnet.
- Rutinerna för kvittohantering för arbetsrelaterade och privata utlägg för hela myndigheten har ändrats, vilket medför minskade pappersutskrifter.
- Myndigheten arbetar bland annat med att utöka det digitala grundutbudet i våra tjänster och ser över möjligheterna att i ökad utsträckning använda centrala utskrifter för digitala utskick.
- Ett arbete med att skicka kundfakturer elektroniskt har påbörjats.
- Myndigheten har lanserat möjligheten att skicka in vissa underlag i digital form och möjligheten att skicka vissa meddelanden digitalt istället för brevledes, till och från våra kunder, för komplettering av ärenden.
- Myndigheten nyttjar garantiperioden för telefoner, vilket innebär att om en telefon går sönder erhålls inte en ny, utan en som kan vara returnerad t.ex. då någon medarbetare slutat.
- Krav har ställts på leverantör att emballage ska vara anpassade till IT-produkternas storlek.

Ställa, utveckla och följa upp hållbarhetskrav vid alla inköp, och därmed minska miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv.

- I enlighet med Försäkringskassans gällande processer och riktlinjer för inköp tas ställning till miljökrav i varje upphandling.
- Upphandlingsenheten har upplyst uppdragsgivarna om att ställa miljökrav i upphandlingar. Respektive verksamhet ansvarar för att miljökrav ställs i upphandlingar och att avropa från upphandlade avtal.

- En hållbarhetscontroller inom upphandling har rekryterats, som bl.a. kommer arbeta tillsammans med uppdragsgivare och upphandlare för att identifiera, ställa, utvärdera och följa upp hållbarhetskrav.

7a. Redovisa hur väl målen för direkt miljöpåverkan har uppfyllts

- Medarbetare och personer som arbetar på uppdrag åt Försäkringskassan ska ha kunskap för att ta miljöhänsyn i arbetet och bidra till miljömålen.

Totalt hade ca 40 % av Försäkringskassans medarbetare genomfört den nya webbaserade miljöutbildningen vid årets slut 2022. Totalt hade cirka 72 % av medarbetarna gått den tidigare miljöutbildningen t.o.m. 2021. Avdelningarna har i varierande grad använt sig av Försäkringskassans nya APT-material om miljöarbetet. Se avsnitt 8 för insatser som genomförts.

Kommentar måluppfyllelse: Miljömålet är svårt att mäta, men insatser för att höja medarbetarnas kunskap för att kunna ta miljöhänsyn i arbetet och bidra till miljömålen har genomförts.

- Koldioxidutsläppen från tjänsteresor och egna transporter ska max uppgå till 50 % av rapporterade koldioxidutsläpp för 2019 under respektive år 2022-2026. Under första kvartalet 2022 påverkades fortfarande resandet av restriktioner p.g.a. coronapandemin. Efter att restriktionerna släppte har resandet ökat, delvis p.g.a. ett uppdämt behov av att resa. Beräknade koldioxidutsläpp från tjänsteresor har flerdubblats under 2022 jämfört med pandemiåret 2021, men ligger på cirka 47 % av beräknade utsläpp för tjänsteresor år 2019.

Kommentar måluppfyllelse: Beräknade koldioxidutsläpp från tjänsteresor år 2022 ligger på cirka 47 % av koldioxidutsläppen för år 2019, vilket innebär att myndigheten precis lever upp till miljömålet på max 50 % av utsläppen under 2022. Myndigheten behöver fortsätta arbeta för att hålla nere utsläppen från tjänsteresor framöver.

- Minska energianvändningen och öka andelen förnybar energi.

Insatser har gjorts för att minska energianvändningen i våra lokaler. Som en följd av bl.a. arbetet med regeringsuppdraget om att vidta energibesparingsåtgärder inom den statliga förvaltningen, samverkan med hyresvärdar och att myndigheten fortsatt haft hemarbete p.g.a. coronapandemin och en gradvis återgång till kontoren under 2022, har beräknad energianvändning minskat med cirka 22 % jämfört med 2021.

Kommentar måluppfyllelse: Den beräknade energianvändningen har minskat med 22% under 2022 jämfört med 2021. Andelen ej förnybara energikällor har ökat något, vilket inte är i linje med miljömålet.

- Minska avfallsmängderna och öka återbruk och källsortering.

Försäkringskassan har arbetat för att få till en enhetlig hantering av vårt farliga avfall, samt med källsortering och uppmärkning av våra olika avfallsfraktioner. Myndigheten har även arbetat med återbruksinsatser vid avyttring av inventarier, livscykelhantering av IT-produkter och för användning av vissa flergångsprodukter

för att ersätta engångsprodukter.

Digitaliseringsåtgärder bidrar också till minskade avfallsmängder. Myndigheten har skickat ut 22,4 miljoner digitala brev till kunders digitala brevlådor och Mina sidor under 2022, och motsvarande mängd pappersutskick har alltså undvikits. Detta är en liten minskning jämfört med de 22,9 miljoner digitala brev som skickades ut 2021. Totalt antal digitala brev har minskat, men andelen digitala brev har ökat.

Kommentar måluppfyllelse: Insatser har gjorts för att minska avfallsmängden och öka återbruk och källsortering. Måluppfyllelse gällande avfallsmålet är fortsatt svår att mäta p.g.a. bristande statistik för alstrade mängder.

- Ställa, utveckla och följa upp hållbarhetskrav vid alla inköp, och därmed minska miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv.

Miljökrav ska ställas där det är relevant utifrån föremålet för upphandlingen.

Andelen upphandlingar med ställda miljökrav ligger på ungefär samma nivå 2022 som 2021.

Kommentar måluppfyllelse: Bedömningen av vilka krav som kan ställas och hur långtgående dessa kan vara utgår alltid ifrån föremålet för upphandlingen. Andelen upphandlingar där miljökrav har ställts kan därför variera mellan åren.

Fråga 4b-7b beskriver myndighetens arbete med dess indirekta påverkan på miljön

4b. Vilka av myndighetens aktiviteter har en betydande indirekt påverkan på miljön?

Aktiviteter inom Försäkringskassan som har en betydande indirekt miljöpåverkan är kompetensutveckling, avfallshantering och upphandling. Aspekterna behandlas även ovan under avsnitt 4a-7a, då de kan ha en direkt såväl som indirekt miljöpåverkan.

5b. Vilka mål har myndigheten upprättat för de aktiviteter som har betydande indirekt påverkan på miljön?

Av Försäkringskassans övergripande miljömål för år 2022-2026 kopplar följande till myndighetens indirekta påverkan på miljön:

- Medarbetare och personer som arbetar på uppdrag åt Försäkringskassan ska ha kunskap för att ta miljöhänsyn i arbetet och bidra till miljömålen.
- Minska avfallsmängderna och öka återbruk och källsortering.
- Ställa, utveckla och följa upp hållbarhetskrav vid alla inköp, och därmed minska miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv.

De övergripande miljömålen baseras på identifierade betydande miljöaspekter och på åtaganden i miljöpolicyen och ska bidra till Sveriges miljömål och de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030.

6b. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att nå målen för indirekt miljöpåverkan?

Exempel på aktiviteter under 2022 för att nå respektive miljömål beskrivs nedan.

Medarbetare och personer som arbetar på uppdrag åt Försäkringskassan ska ha kunskap för att ta miljöhänsyn i arbetet och bidra till miljömålen.

- Se under 6a ovan.

- Även om dessa utbildnings- och kommunikationsinsatser haft fokus på arbetsrelaterade miljöfrågor, förmedlas ett miljötänk som även är tillämpbart vid hemarbete och i övriga vardagslivet.

Minska avfallsmängderna och öka återbruk och källsortering.

- Se under 6a ovan.

- Uppmuntrat medarbetare till att minska avfallsmängder och att källsortera, något som kan tillämpas även vid hemarbete.

- Verkat för att kunderna ska använda digitala tjänster, vilket minskar kundernas pappersanvändning.

Ställa, utveckla och följa upp hållbarhetskrav vid alla inköp, och därmed minska miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv.

- Se under 6a ovan.

7b. Redovisa hur väl målen för indirekt miljöpåverkan har uppfyllts

- Medarbetare och personer som arbetar på uppdrag åt Försäkringskassan ska ha kunskap för att ta miljöhänsyn i arbetet och bidra till miljömålen.

Totalt hade ca 40 % av Försäkringskassans medarbetare genomfört den nya webbaserade miljöutbildningen vid årets slut (maj-december 2022). Avdelningarna har i varierande grad använt sig av Försäkringskassans nya APT-material om miljöarbetet. Se avsnitt 8 för insatser som genomförts.

Kommentar måluppfyllelse: Insatser för att höja medarbetarnas kunskap om miljömålen har genomförts. Ökad kunskap kring miljöfrågor kan främja ett mer miljömedvetet agerande även utanför arbetsplatsen, som vid hemarbete och i övriga vardagslivet.

- Minska avfallsmängderna och öka återbruk och källsortering.

Då Försäkringskassan i viss utsträckning har haft hemarbete även under 2022 har avfallsmängderna på kontoren varit lägre än åren före coronapandemin. En indirekt miljöeffekt av detta är att avfallsmängderna vid hemarbetsplatsen istället kan ha ökat, något Försäkringskassan inte har möjlighet att styra över eller följa upp. Den ökade användningen av digitala tjänster minskar pappersanvändningen, även hos kund, och därmed avfallsmängden. Återbrukslösningar kan minska avfallsmängden

även hos andra aktörer.

Kommentar målpåfyllelse: Ökad kunskap kring avfallsfrågor kan främja ett mer miljömedvetet agerande även utanför arbetsplatsen, som vid hemarbete och i övriga vardagslivet.

- Ställa, utveckla och följa upp hållbarhetskrav vid alla inköp, och därmed minska miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv.

Andelen upphandlingar med ställda miljökrav ligger på ungefär samma nivå 2022 som 2021. Miljökrav ska ställas där det är relevant utifrån föremålet för upphandlingen. Andelen upphandlingar där miljökrav har ställts kan därför variera mellan åren.

Kommentar målpåfyllelse: Genom att ställa relevanta miljökrav på leverantörer, varor och tjänster, kan Försäkringskassan bidra till utvecklingen av såväl leverantör som vara eller tjänst ur ett miljöperspektiv.

8. Vilka åtgärder har myndigheten vidtagit för att ge de anställda den kunskap de behöver för att ta miljöhänsyn i arbetet?

- Genomfört tre digitala miljödaggar med olika teman under 2022. Syftet var att öka medvetenheten kring myndighetens övergripande miljömål, miljöarbete och hur medarbetarna kan bidra till miljömålen. Information, länkar och en film lades ut på myndighetens intranät.

- Använt myndighetens intranät för att informera om hållbarhetsarbetet, bl.a. har fem artiklar publicerats som kopplar till myndighetens övergripande miljömål.

- Uppmuntrat medarbetarna att genomföra den nya webbaserade miljöutbildningen.

- Uppmuntrat till att använda det uppdaterade materialet om Försäkringskassans miljöarbete vid arbetsplatsträffar (APT), där det ingår att diskutera miljömålen och hur medarbetare kan bidra till dessa.

- Miljömålen har lyfts fram vid olika informationsinsatser och vid introduktion av nya medarbetare.

- Medarbetare har kompetensutvecklats inom olika frågor kopplat till miljöarbetet.

- Försäkringskassans miljöledningssystem är tillgängligt för alla medarbetare på intranätet.

- Information har spridits till chefer och medarbetare om lokala miljöfrågor.

- Introducerat nyckelpersoner i hållbarhetsarbetet.

- Utvecklat samarbete internt i hållbarhetsarbetet.

9. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska sin energianvändning?

- Skrivare är energieffektiva och har en follow-me-print-funktion, som innebär att inget skrivs ut förrän medarbetarna drar sitt kort vid skrivaren.

- Datorer och skrivare går ner i viloläge efter en tids inaktivitet.

- Genomfört fastighetsrelaterade åtgärder för minskad energianvändning, se del 2, avsnitt 2.

10. På vilket sätt har myndigheten använt informationsteknik i syfte att minska antalet tjänsteresor?

- Försäkringskassan har under 2022 arbetat med ett regeringsuppdrag om minskade utsläpp från tjänsteresor, se separat bilaga till denna redovisning.
- Försäkringskassan arbetar kontinuerligt med digitala möten, och utvärderar om förändrade förutsättningar innebär behov av att se över vilka digitala möteslösningar som erbjuds och hur vi använder dem.
- Digitala möten möjliggör både en minskning av myndighetens egna tjänsteresor och kundernas resor.
- Myndigheten använder Skype-möten i stor utsträckning, och särskilt p.g.a. hemarbete under coronapandemin. Cirka 2,2 miljoner digitala möten har genomförts via vår Skypeplattform under 2022.
- Myndighetens medarbetare har även deltagit i digitala möten där externa parter bjudit in, men här saknar vi möjlighet att uppskatta volymerna.
- Olika typer av sammankomster har genomförts i digital eller hybrid form, istället för fysiskt, t.ex. ledningsgruppsmöten, chefsmöten och arbetsplatsträffar.
- Försäkringskassan är en utbildningsintensiv myndighet, och använder webbutbildningar i stor utsträckning. Samtliga myndighetsgemensamma lärarledda utbildningar har genomförts på distans under coronapandemin.
- Den ständiga utvecklingen av IT-stödet ger medarbetare möjlighet att samarbeta digitalt istället för att resa.

11. Kommentar om del 1 i redovisningen

Del 2 Uppföljning av miljöledningsarbetets effekter

1. Tjänsteresor och övriga transporter

Utsläpp av koldioxid i kilogram, totalt och per årsarbetskraft uppdelat per fordonsslag (1.1), sammanlagt (1.2) och från flygresor över 50 mil (1.3) samt antal resor

	Årets uppgifter – antal resor och kg CO ₂			Föregående års uppgifter	
	Antal resor	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.	KgCO ₂ Totalt	KgCO ₂ /å.a.
a) Flygresor under 50 mil		327 141	25	52 578	4
b) Bilresor	24 205	251 735	20	187 723	15
c) Tågresor	10 855	20,00	0,002	3,00	0,000
d) Bussresor		15 315	1,19	2 564	0,21
e) Maskiner och övriga fordon		0	0	0	0
1.2 Sammanlagda utsläpp av koldioxid					
1.1 a-e		594 211	46	242 868	19
1.3 Flygresor över 50 mil	6 028	455 263	35	40 447	3

1.4a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Övrigt med kommentar:

Försäkringskassan har arbetat med ett regeringsuppdrag under 2022 om minskade utsläpp från tjänsteresor, se separat bilaga till denna redovisning. Myndigheten hade i början av 2022 fortsatt reserestriktioner och hemarbete p.g.a. coronapandemin. Efter att restriktionerna släppte har resandet ökat, delvis p.g.a. ett uppdämt behov av att resa. Detta sammantaget har påverkat myndighetens resmönster och därmed miljöpåverkan. Beräknade koldioxidutsläpp från tjänsteresor har flerdubblats under 2022 jämfört med 2021, som präglades av coronapandemin, men ligger på cirka 47 % av beräknade utsläpp för tjänsteresor år 2019.

Flygresor: Det totala antalet tjänsteresor med flyg och beräknade koldioxidutsläpp från myndighetens flygresor har ökat 2022 jämfört med 2021, som präglades av reserestriktionerna p.g.a. coronapandemin. Efter att restriktionerna släppte har myndighetens flygresande ökat. Antal flygresor, såväl under som över 50 mil, redovisas under punkt 1.3 Flygresor över 50 mil, i enlighet med Naturvårdsverkets anvisning.

Bilresor: Myndighetens koldioxidutsläpp från bilresor har ökat kraftigt under 2022 jämfört med 2021, som präglades av coronapandemin. En förklaring till detta är att

resandet kommit igång igen efter att restriktionerna p.g.a. coronapandemin togs bort. En annan förklaring är att beräknade utsläpp för 2021 har justerats ner, då vi identifierat att en dubbelrapportering av viss bränsleförbrukning skett för 2020 och 2021. Myndigheten arbetar med avyttring av myndighetsägda fordon och en övergång till långtidshyrda fordon, vilket kan medföra minskad miljöpåverkan. Antalet laddstolpar för elbilar har ökat på flera kontor. Inga fordon har köpts in under 2022.

1.4b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

I samband med beräkning av 2022 års statistik för bilresor har det framkommit att en dubbelrapportering av viss bränsleförbrukning har skett för 2020 och 2021. Uppgifterna för föregående år i ovan tabell kan dock inte ändras utifrån detta. För 2021 innebär justeringen att totala beräknade koldioxidutsläpp för tjänsteresor minskar med ca 20 % jämfört med tidigare redovisade utsläpp. För 2020 påverkas inte de totala utsläppen för tjänsteresor i nämnvärd utsträckning, då utsläpp från bilresor justerats ner och utsläpp från flygresor justerats upp utifrån nya uppgifter.

1.5 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem, Leverantörsuppgifter, Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Eget uppföljningssystem:

- Uppgifter om bränsleförbrukning vid körning med privatägda bilar (fördelat på olika drivmedel) är hämtade från reseräkningssystem (Pol-res) och kostnad för bränsleförbrukning från ekonomisystem (Agresso).
- Uppgift om kostnad för myndighetens egenägda och långtidshyrda bilar via OKQ8 är hämtad från Proceedo, och schabloner från Circle K.

Leverantörsuppgifter:

- Uppgift om antal flygresor och koldioxidutsläpp för flygresorna kommer från resebyrå.
- Uppgift om antal tågresor kommer från resebyrå och koldioxidutsläpp från SJ.
- Uppgift om koldioxidutsläpp från korttidshyrda bilar kommer från biluthyrningsföretagen.
- Uppgift om bränsleförbrukning vid körning med myndighetsägda och långtidshyrda bilar (fördelat på olika drivmedel) kommer från Circle K.
- Uppgift om koldioxidutsläpp från flyg- och tågtaxi, taxi, flygbuss och Arlanda Express kommer från Flygtaxi.

Uppskattning:

- Uppgift om koldioxidutsläpp från buss har schablonberäknats utifrån en uppskattning och uppgift om kostnad från ekonomisystemet (Agresso).

1.6 Uppföljningsmått som svaren på frågorna baseras på (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Schablonlista som Naturvårdsverket tillhandahåller

2. Energianvändning

2.1 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt, per årsarbetskraft och per kvadratmeter total användbar golvarea uppdelat på

	kWh totalt		
	2022	2021	2020
Verksamhetsel (avser lokaler)	15 450 017	17 606 774	28 419 748
Fastighetsel	10 803 476	16 872 723	13 650 162
Värme	17 419 605	22 057 750	23 283 790
Kyla	5 174 835	6 115 180	7 765 707
Totalt	48 847 933	62 652 427	73 119 407

	kWh/årsarbetskraft			kWh/m ²		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
Verksamhetsel (avser lokaler)	1 199	1 412	2 243	54	57	91
Fastighetsel	838	1 353	1 077	38	54	44
Värme	1 352	1 769	1 838	60	71	75
Kyla	401	490	613	18	20	25
Totalt	3 790	5 025	5 771	170	202	235

Eventuell energianvändning utanför lokaler

	kWh totalt		
	2022	2021	2020
Energi			

2.2 Är värmeförbrukningen normalårskorrigerad? (envalsfråga)

Värmeförbrukningen är normalårskorrigerad.

2.3 Andel förnybar energi av den totala energianvändningen (anges i procent)

	2022	2021	2020
Verksamhetsel	97 %	98 %	99 %
Fastighetsel	99 %	98 %	97 %
Värme	84 %	96 %	99 %
Kyla	92 %	100 %	91 %
Utanför lokaler	%	%	%
Totalt	92 %	97 %	98 %

2.4 Har krav ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal? (envalsfråga)

Krav har ställts på produktionsspecificerad förnybar el i myndighetens elavtal.

2.5 Har energianvändningen minskat som ett resultat av samverkan med myndighetens fastighetsägare? (envalsfråga) Vid Ja, anges vilka åtgärder som har genomförts

Ja

Försäkringskassan hyr våra lokaler, och har valt att etablera kontor i ytterligare några miljöklassade eller miljöcertifierade byggnader. Myndigheten ställer energikrav vid nytecknande av hyresavtal och ambitionen är att så stor andel som möjligt av energin ska komma från förnybara energikällor. Försäkringskassan har både eget elavtal och elavtal via hyresvärderna. I vårt eget elavtal kommer energin från förnybar el märkt med Bra Miljöval. I de fall myndigheten har avtal via hyresvärderna är det önskvärt att hyresvärderna köper el märkt med Bra Miljöval. Hyresvärdarna har löpande kontakt med Försäkringskassan för att optimera drifttider och temperaturer, samt för att sänka energianvändningen.

Nedanstående åtgärder har genomförts i samverkan med Försäkringskassans hyresvärdar för att minska energianvändningen i våra lokaler under 2022:

- Bytt ut hela eller delar av belysningen till mer energieffektiv i flera lokaler.
- Justerat drifttid på allmänbelysningen i lokalerna.
- Byte till nya fönster.
- Byte av kylmaskin och värmepump.
- Gjort energioptimering av drifttider för ventilation och värme som matchar verksamheten.
- Kontinuerligt gjort kontroller av energianvändningen.
- Säkerställt rätt inomhustemperatur och inga övertempererade ytor (löpande).
- Installerat två nya ventilationsaggregat med effektivare växlare och energisnåla fläktar.

Försäkringskassan har fortsatt avstämningarna med våra hyresvärdar där vi har gröna hyresavtal för att diskutera den gröna bilagan, leverans av data, befintlig teknik i fastigheten samt vilka energibesparande åtgärder som genomförts under året. För några lokaler har vi även haft uppföljningsmöten och tagit fram en handlingsplan som listar några åtgärder som vi ska arbeta med under 2023 och sedan följa upp.

2.6a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Övrigt med kommentar:

Våra hyresvärdar har genomfört energibesparande åtgärder, vilket har minskat energianvändningen. Fortsatt hemarbete under coronapandemin, en gradvis återgång till kontoren och myndighetens egna energibesparande åtgärder har påverkat användningen av verksamhetsel.

Försäkringskassan har arbetat med ett regeringsuppdrag om att vidta energibesparingsåtgärder inom den statliga förvaltningen. I och med regeringsuppdraget har myndigheten arbetat mer aktivt med energifrågorna och

identifierat energibesparande åtgärder under 2022. Förslag på energibesparande åtgärder kopplat till våra kontors drift har kommunicerats ut till ansvariga för kontorservice runt om i landet. Försäkringskassan har i olika interna kanaler informerat om och uppmanat medarbetare till minskad energianvändning. Följande energibesparingsåtgärder har myndigheten vidtagit:

- Sett över belysningen och drifttider, samt bytt ut ljuskällor till LED.
- Gjort genomgång av radiatorernas termostater.
- Kontinuerligt stängt av eventuell påslagen belysning, skärmar eller apparater innan hemgång från kontoren.
- Kontrollerat att kontorsutrustning (kopiatorer, skrivare, scanner) går ner i energisparläge när de inte används.
- Kontrollerat att kaffemaskinerna går ner i energisparläge när de inte används.
- Inventerat och vid behov omfördelat våra kylskåp, frysar och diskmaskiner samt stängt av dem som inte behövs i nuläget.
- Sett över vattenkranar och bytt ut packningar.
- Använt energisparprogrammet på diskmaskinerna.
- Stängt av annan energikrävande apparatur, t.ex. bastu och handtork.
- Minimerat julbelysning och begränsat den till lunch- och fikarum samt kompletterat med timers.

Ur ett IT-driftsperspektiv har elanvändning sammantaget minskat något under 2022. På en anläggning för IT-drift har en kylkompressor bytts ut mot en varvtalsstyrd, vilket minskar energianvändningen. På samma anläggning har den köldbärande temperaturen höjts, vilket innebär att det går att nyttja frikyla i större utsträckning.

Försäkringskassan tillhandahåller IT-driftstjänster åt andra myndigheter, och rapporterar i den här redovisningen energianvändningen för den IT-drift vi tillhandahåller som en tjänst till andra myndigheter. Försäkringskassan levererar sedan tidigare IT-tjänster åt Pensionsmyndigheten, Statens servicecenter, Barnombudsmannen, Myndigheten för digital förvaltning, Statens haverikommission, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd samt Myndigheten för delaktighet. Under 2022 har Myndigheten för Vård- och omsorgsanalys samt E-hälsomyndigheten tillkommit som kunder.

Det är svårt att räkna fram energianvändning per samverkande myndighet i datacentret, då myndigheterna samnyttjar nätverk, försörjningsystem och viss infrastruktur. Dessa myndigheter står nu tillsammans för i storleksordningen 25 % av den totala IT-driftmiljön som Försäkringskassan har, baserat på hårdvara, att jämföra med 26 % under 2021.

Vi ser en liten ökning i ej förnybara energikällor för vissa energislag. Detta kan delvis bero på energikrisen och läget i omvärlden som gjort att många energibolag har behövt komplettera med andra energikällor, samt att några av de lokaler som vi etablerat verksamhet i under året ej har förnybar energi för flera energislag.

2.6b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

Energistatistiken baseras på enkätsvar från hyresvärdarna och statistik från avtalad elleverantör.

Det är fortsatt svårt att få upp svarsfrekvensen på energienkäten, men årets rapportering omfattar fler kvadratmeter än i rapporteringen för 2021. Några av våra lokaler har bytt hyresvärd under året och det har därför varit vissa svårigheter att få in uppgifter. Några av fastigheterna har inte separata mätare för de olika energislagen, vilket försvårar vår sammanställning. Några hyresvärdar har inte haft möjlighet att leverera data på grund av problem hos fjärrvärmeleverantör.

Försäkringskassan fortsätter dialogen med hyresvärdarna där vi har luckor och stämmer av aktuell statistik samt vilka energibesparande åtgärder som genomförts under året. Myndigheten har under 2022 påbörjat ett arbete med att se över möjligheterna till bättre systemstöd, som en del i att få till mer tillförlitlig statistik framöver.

2.7 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Leverantörsuppgifter, Uppskattning (förklara på vilket sätt)

Elanvändning enligt statistik från vår elleverantörs (Eon, Mälarenergi) portal, samt via en av våra hyresvärdars energiplattform.

Försäkringskassan skickar vid årets slut ut en enkät till samtliga hyresvärdar där vi har/har haft lokaler och verksamhet under 2022, i de fall där hyresvärden har energiavtalet. Hantering av statistikuppgifter:

- Faktiska värden och schablonvärden som inrapporterats av hyresvärdarna har utvärderats.
- Ytterligheter har tagits bort.
- Bedömning och jämförelse har gjorts mot tidigare år.
- Schabloner har därefter tagits fram för de olika energislagen, och energianvändningen har räknats upp utifrån Försäkringskassans totala lokalyta under 2022.

I enkäten till hyresvärdarna har Försäkringskassan även ställt frågor kring samverkan mellan hyresvärd och hyresgäst, ny teknik i fastigheten samt andra miljöinsatser i och omkring aktuell fastighet.

Försäkringskassan har i denna redovisning även tagit med uppgifter från våra samverkansmöten som vi har haft under året med hyresvärdar där vi har gröna hyresavtal/bilagor.

3. Miljökrav i upphandling

3.1 Andel upphandlingar och avrop där miljökrav ställts av det totala antalet upphandlingar och avrop

	Antal st		
	2022	2021	2020
Upphandlingar och avrop med miljökrav	510	570	676
Upphandlingar och avrop totalt	616	679	800
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	83 %	84 %	85 %

3.2 Antal upphandlingar över tröskelvärdet där energikrav enligt förordning (2014:480) om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader har ställts

2

Kommentar till redovisning av antal upphandlingar över tröskelvärdet

Energiekrav enligt förordningen har ställts i två upphandlingar. Vid 9 tillfällen har det bedömts som ej aktuellt p.g.a. kostnadseffektivitet (3 ggr) och teknisk lämplighet (6 ggr).

Om krav enligt förordningen om statliga myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader inte har ställts vid upphandlingar över tröskelvärdet, ange skälen för det (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Kostnadseffektivitet, Teknisk lämplighet

3.3 Har myndigheten ställt energikrav vid nytecknande av hyresavtal eller inköp av byggnader? (envalsfråga) Vid Nej, anges skälen för det (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Ja

3.4 Ekonomiskt värde av registrerade upphandlingar och avrop med miljökrav av det totala värdet av upphandlingar och avrop per år

	Värde kr		
	2022	2021	2020
Upphandlingar och avrop med miljökrav	1 597 415 633	1 155 292 326	1 400 692 777
Upphandlingar och avrop totalt	1 759 592 039	1 300 602 604	1 514 626 734
Andel upphandlingar och avrop med miljökrav	91 %	89 %	92 %

3.5a Beskrivning av vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Övrigt med kommentar:

Att inköpen ökat jämfört med föregående år har till viss del sin förklaring i att vissa inköpsslag påverkades under coronapandemin, till följd av minskade behov på våra kontor samt de svårigheter som uppstått i många försörjningskedjor. Till detta har även nya avtal implementerats under året, bl.a. för datorer med tillbehör samt skrivare, vilket i kombination med tidigare leveransproblem bidragit till större inköpsvolym.

3.5b Beskrivning av eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa

Mätmetoden är densamma som föregående år. Det innebär att Försäkringskassans mätning avser den totala inköpsvolymen. Under 2022 har ett projekt genomförts för att upphandla ett spendverktyg, som förväntas tas i bruk under 2023. Delar av den uppföljning som görs idag kommer att kunna genomföras med det nya verktyget, men framförallt kommer vidare analyser vara möjliga.

3.6 Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Eget uppföljningssystem

4. Frivilliga frågor

Frågor om policy

**4.1 Har myndigheten internt styrande dokument för IT och miljö?
(envalsfråga) Vid Ja, anges vilka områden som tas upp i dokumentet
(flervalsfråga)**

Frågor om IT-anskaffning

4.2 Andel IT-anskaffningar där miljökrav ställts av det totala antalet IT-anskaffningar per år (anges i procent och värde)

	2022	2021	2020
Andel (%)	%	%	%
Värde (Skr)	Skr	Skr	Skr

**Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med
möjlighet att lämna kommentar)**

**4.3 Vilken typ av miljöhänsyn har tagits vid IT-anskaffningar?
(flervalsfråga)**

**Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med
möjlighet att lämna kommentar)**

Frågor om energianvändning

**4.4 Årlig energianvändning i kilowattimmar totalt och per
årsarbetskraft uppdelat på**

	kWh			kWh/årsarbetskraft		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
PC-arbetsplats						
Skrivare						
Serverar och Serverrum						

**Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med
möjlighet att lämna kommentar)**

Frågor om resfria möten

4.5 Antal resfria/digitala möten totalt och per årsarbetskraft

	Antal			Antal/årsarbetskraft		
	2022	2021	2020	2022	2021	2020
Resfria möten						

Beskrivning av hur uppgifterna är framtagna (flervalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Frågor om förklaring till resultatet

4.6a,b Beskrivning av insamlat resultat (vad som har påverkat resultatet i positiv eller negativ riktning, eventuella problem och luckor i materialet samt hur och när myndigheten planerar att åtgärda dessa)

Frågor om energi

4.7 Har myndigheten en strategi för sitt energieffektiviseringsarbete, innefattande nulägesanalys, mål samt handlingsplan med åtgärder, som utgör grunden för energieffektiviseringsarbetet? (envalsfråga)

4.8 Producerar myndigheten egen förnybar energi? (envalsfråga) Vid Ja, anges hur mycket i kWh samt typ av energi

4.9 Har myndigheten miljöklassade och/eller certifierade byggnader? (envalsfråga med möjlighet att lämna kommentar)

Frågor om avrop

4.10 Har myndigheten vid avrop mot statliga ramavtal ställt egna miljökrav, där så har varit möjligt? (envalsfråga) Vid Ja, anges vilka ramavtal det gäller, antal avrop, omfattning i kronor samt vilka miljökrav som har ställts

Bilaga Försäkringskassans svar på regeringsuppdrag om minskade utsläpp från tjänsteresor 2022

Försäkringskassan ska redovisa hur den arbetar för att ta tillvara de erfarenheter av vad pandemin inneburit i fråga om minskade utsläpp från tjänsteresor.

Försäkringskassan har strukturerat denna redovisning utifrån rubrikerna i REMM:s (Resfria/digitala möten i myndigheter) 10-stegsmetod¹, men tar även upp exempel på andra aspekter som inte är direkt kopplade till resfria/digitala möten och som vi ser bidrar till att minska våra koldioxidutsläpp från tjänsteresor. Exempel på hur Försäkringskassan arbetat och arbetar med koppling till regeringsuppdraget presenteras nedan.

1. Lägesbeskrivning

Försäkringskassan hade redan före pandemin en omfattande och välutvecklad användning av digitala möten. Reserestriktioner och distansarbete under coronapandemin ledde till att så gott som alla möten genomfördes digitalt, även möten man före pandemin inte ansåg var möjliga att genomföra i denna omfattning på distans, t.ex. kopplat till assistanssättning och hembesök. Digitala möten har fortsatt använts i stor utsträckning. Tjänsteresor (framför allt flygresor), och därmed även koldioxidutsläppen, minskade kraftigt under pandemin. Diskussion har förts i Försäkringskassans ledningsgrupp kring möjligheten att byta flyg mot tåg på vissa sträckor. Försäkringskassan arbetar sedan några år tillbaka med avyttring av fordon och en övergång från myndighetsägda till långtidshyrda fordon, där ett av syftena är att minska koldioxidutsläppen.

2. Ledningens stöd

Arbetet med digitala möten är förankrat i ledningsgruppen och det finns resurser avsatta för att arbeta med digitala möteslösningar. Ledningen förespråkar och använder digital teknik för möten och samverkan när det bedöms lämpligt. Exempelvis har flera chefsmöten och ledningsgruppsmöten på olika avdelningar hållits på distans, och det är även möjligt att delta på t.ex. GD-föredragningar via Skype.

3. Ansvar och roller

Alla medarbetare har ett ansvar att följa Försäkringskassans riktlinjer för hållbara resor, möten och konferenser (2005:16), som bl.a. syftar till att minska utsläpp från tjänsteresor. Varje medarbetare har vidare ett ansvar för att, utifrån sin roll, bidra till minskade utsläpp. Detta har lyfts bl.a. i information och kommunikation om myndighetens övergripande miljömål om minskade utsläpp, i utbildningar, på arbetsplatsträffar, i stödmaterial samt i dialoger med olika delar av verksamheten.

---

¹ [10-stegsmetoden - Remm](#)

4. Digitala mötesverktyg

Försäkringskassan arbetar ständigt, så även under coronapandemin, med att förbättra de tekniska förutsättningarna för att kunna ha olika sorts möten på distans, både internt och externt. Support, stöd och utbildning i de digitala möteslösningarna erbjuds. Coronapandemin lärde oss att digitala möten i många fall kan fungera som ett fullgott alternativ till fysiska möten. Under och efter pandemin har behov av ytterligare funktionalitet kopplat till våra digitala tjänster för kommunikation och samarbete på distans identifierats. Försäkringskassan samarbetar med andra myndigheter och aktörer och driver och deltar i olika projekt för gemensamma digitala lösningar, såsom eSam/dSam, SSSID, SAFOS och EFOS². Försäkringskassan har sedan tidigare ett förändringsprogram, En smartare dag, som består av cirka 400 inspiratörer. Inspiratörerna ska hjälpa och inspirera till ökad digitalisering och användning av digitala möten på myndigheten. När det bedömts lämpligt har digitala rekryteringsseminarier och intervjuer vid anställning av nya medarbetare genomförts.

5. Nätverk, utrustning och lokaler

Redan före coronapandemin hade Försäkringskassans IT-tjänster, tekniska infrastruktur och nätverk kapacitet för många digitala möten. Myndigheten behövde dock under pandemin öka kapaciteten, så att samtliga medarbetare kunde arbeta på distans, och låna ut den utrustning som krävdes för hemarbete. Försäkringskassans mötesrum och konferensrum hade redan före coronapandemin IT-utrustning för digitala möten. Våra arbetsmiljöer har till viss del anpassats utifrån förändrade behov och arbetssätt, bl.a. utifrån pandemin. Exempel på detta är att fler bokningsbara konferensrum tillkommit och att Försäkringskassan har låtit bygga ett antal studios, som är specialbyggda för undervisning på distans. På de kontor där det varit möjligt att installera laddstolpar kan Försäkringskassan ha elbilar, och under 2022 har laddstolpar satts upp på flera kontor.

6. Möteskultur

Att arbeta i en kombination av fysiska och digitala möten är det nya normala på myndigheten. Samverkan med andra myndigheter, företag och organisationer, men även med enskilda individer, förutsätts kunna ske digitalt när det är lämpligt. Detta har drivit på utvecklingen av spelregler för hur olika typer av digitala möten kan hållas på bästa sätt. En lärdom från coronapandemin är att vi inte behöver ses fysiskt lika ofta, då stora delar av arbetet går att lösa digitalt och på distans, även om vi ännu inte sett de långsiktiga konsekvenserna av detta, t.ex. vad gäller känsla av delaktighet för de försäkrade. Försäkringskassan har bidragit till REMM:s arbete med att ta fram ett verktyg, Mötesbarometern, ett hjälpmedel för att välja lämplig mötestyp (digitalt, fysiskt eller hybridmöte). Försäkringskassan har på olika sätt uppmuntrat till att bibehålla den digitala möteskulturen, de arbetssätt och

---

² eSamverkansprogrammet (eSam), Digital Samarbetsplattform för offentlig sektor (dSam), Samordnad och säker statlig IT-drift (SSSID), Samarbetsplattform för offentlig sektor (SAFOS), E-identitet för offentlig sektor (EFOS).

resmönster som etablerats under coronapandemin, för att undvika att återgå till de högre utsläppsnivåer myndigheten hade före pandemin.

7. Policy, rutiner och mål

Försäkringskassan hade redan före pandemin en miljöpolicy, där tjänsteresor ingår som en betydande miljöaspekt. Myndigheten har beslutat om nya övergripande miljömål för perioden 2022–2026. Ett av de övergripande miljömålen avser minskade koldioxidutsläpp från tjänsteresor och egna transporter, där myndigheten har satt en maxnivå för koldioxidutsläppen utifrån erfarenheter från coronapandemin. Försäkringskassan har riktlinjer för hållbara resor, möten och konferenser (2005:16) med en checklista för hållbara möten och konferenser. Riktlinjerna, som beslutades 2020, styr val av mötesform och färdsätt för att resor, möten och konferenser ska vara hållbara. Det finns bra rutiner och verktyg för bokning av digitala möten och möjlighet till support och felanmälan.

8. Informera och utbilda

Försäkringskassans chefer och medarbetare erbjuds utbildning i att leda och använda digitala möten. Försäkringskassan har lanserat en ny webbaserad miljöutbildning i maj 2022, som bl.a. tar upp de övergripande miljömålen och vad medarbetarna kan göra för att bidra till dem. Ett uppdaterat informationsmaterial om Försäkringskassans miljöarbete till arbetsplatsträffar har tagits fram och använts i varierande grad av avdelningarna under 2022. Ett fortsatt arbete med digitalisering av myndighetens utbildningar sker. Samtliga myndighetsgemensamma lärarledda utbildningar gavs digitalt under pandemin, och majoriteten av de lärarledda utbildningarna genomförs fortfarande på distans, även om det är en viss ökning av fysiska utbildningar som bygger mycket på social interaktion. Kommunikationsinsatser har genomförts med anledning av och med koppling till regeringsuppdraget, bl.a. har ett antal artiklar publicerats på myndighetens intranät.

9. Mät, följ upp och rapportera

Försäkringskassan mäter, följer upp och rapporterar miljöarbetet³. Som en del av detta följer myndigheten årligen upp bl.a. antal digitala möten och utsläpp av koldioxid från tjänsteresor. Försäkringskassan arbetar med insatser för att förbättra och se över hur mätning, uppföljning och återsrapportering av miljöarbetet, däribland arbetet med tjänsteresor och digitala möten, ska kunna integreras i myndighetens uppföljning.

10. Ständiga förbättringar

Försäkringskassan arbetar med olika initiativ som kan bidra till att minska utsläppen från tjänsteresor i enlighet med myndighetens miljömål, exempelvis insatser för att förbättra tekniska lösningar, arbetsmiljöer, information och

---

³ Försäkringskassan redovisar årligen vårt miljöledningsarbete till Naturvårdsverket och Socialdepartementet i enlighet med förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.

kommunikation, utbildning och uppföljning. Miljömålen utvärderas årligen för att se om de lett till avsett resultat och om justeringar behöver göras.

Försäkringskassan ska särskilt beskriva vad den kan göra för att fortsätta utveckla arbetssätt som innebär alternativ till fysiska möten och en allt mindre miljö- och klimatpåverkan, samtidigt som verksamhetens behov, myndighetens geografiska läge och andra förutsättningar beaktas.

Försäkringskassan har strukturerat denna redovisning utifrån rubrikerna i REMM:s (Resfria/digitala möten i myndigheter) 10-stegsmetod, och tar även upp andra aspekter som inte är direkt kopplade till resfria/digitala möten men som vi ändå ser kan bidra till att minska våra koldioxidutsläpp. Exempel på identifierade utvecklingsområden som Försäkringskassan kan arbeta vidare med för att minska utsläppen från tjänsteresor presenteras nedan.

1. Lägesbeskrivning

Försäkringskassan kan genom att utveckla kategoristyrningen och förbättra kravställning vid avrop och upphandlingar arbeta för att minska utsläppen från tjänsteresor, t.ex. vid kommande upphandling av resebyrå. Försäkringskassan kan fortsätta det redan påbörjade arbetet med att minska utsläppen från fordon, t.ex. genom att minska antalet bilar, driva omställningen från myndighetsägda bilar till långtidshyrda bilar, och stödja medarbetarna i val av färdssätt för tjänsteresor. Försäkringskassan kan arbeta med ruttoptimering och samlastning för transporter som myndigheten utför, t.ex. vid avfallshantering, service och flyttar.

2. Ledningens stöd

Ledningen kan fortsätta föregå med gott exempel genom att kommunicera och signalera vikten av att välja mötesform och färdssätt för att bidra till minskade utsläpp från tjänsteresor.

3. Ansvar och roller

Försäkringskassan kan genom ansvariga funktioner fortsätta arbeta för att påverka och möjliggöra så att medarbetarna väljer bästa möjliga mötesform och färdssätt ur ett hållbarhetsperspektiv, där miljöperspektivet ingår.

4. Digitala mötesverktyg

Myndigheten kan fortsätta arbetet med att se över befintliga digitala mötesverktyg och samarbetslösningar, och vid behov uppgradera eller komplettera med nya lösningar som bättre kan möta verksamhetens behov. Teknik, arbetssätt och processer kan samspela bättre för att skapa verksamhetsnytta och samtidigt ta hänsyn till miljöperspektivet. Försäkringskassan kan fortsätta med att genomföra rekryteringsseminarier och intervjuer digitalt där det bedöms lämpligt.

5. Nätverk, utrustning och lokaler

Försäkringskassan kan fortsätta arbetet med att utforma, utrusta och inreda våra lokaler, rum och arbetsytor för att ha goda förutsättningar för digitala och hybrida möten. Myndigheten kan säkerställa att chefer och medarbetare har teknisk utrustning för att kunna arbeta digitalt i större utsträckning samt uppdatera och synliggöra information, användarhandledningar och vägar för felanmälan och support gällande utrustningen. Myndigheten kan se över val av färdsätt, samordning av ärenden och ruttoptimering vid installationer och service av kontor samt arbeta för att använda mindre miljöpåverkande fordon, t.ex. genom att driva på för bättre laddmöjligheter för elbilar.

6. Möteskultur

Nya digitala verktyg och tjänster kräver att strukturer, möteskultur och arbetssätt anpassas för att kunna nyttja potentialen i digitala och hybrida möten. Försäkringskassan kan stödja medarbetarna i detta genom fortsatta utbildnings- och informationsinsatser. Myndigheten kan fortsätta arbeta med att identifiera och kommunicera när möten kan ske digitalt, fysiskt eller i hybridform. Myndigheten behöver fortsätta arbetet med att minska onödigt resande, t.ex. kan fysiska möten och utbildningar samordnas, planeras och förläggas så att så få personer som möjligt behöver resa. Likaså kan insatser göras för att medarbetare ska välja mindre miljöpåverkande färdsätt, t.ex. byta flyg mot tåg.

7. Policy, rutiner och mål

Försäkringskassan kommer utifrån erfarenheterna under coronapandemin att se över, vid behov justera och kommunicera relevanta interna styrdokument. Försäkringskassan kan fortsätta arbeta för att onödigt resande inte ska byggas in i t.ex. arbetssätt, projekt eller processer framdeles. Miljöpåverkan generellt, och specifikt kopplat till utsläpp från tjänsteresor, behöver beaktas vid beslut.

8. Informera och utbilda

Försäkringskassan kommer fortsätta utveckla sina digitala lösningar och metoder kopplat till en del av de utbildningar som tidigare krävt fysiskt deltagande. Vi ser ständigt över vilken utbildningsform som är mest lämplig för vilka utbildningar – webbutbildning, lärarledd distansutbildning eller lärarledd fysisk utbildning. Myndigheten kan se över vilka utbildningar som finns som stöd för att hålla möten digitalt, och vid behov ta fram ett utbildningsupplägg för att stödja digitala arbetsformer. Försäkringskassan kan på olika sätt fortsätta informera, utbilda och inspirera kring digitalisering, minskat resande och val av färdsätt, för att få till beteendeförändring i myndigheten.

9. Mät, följ upp och rapportera

Försäkringskassans miljömål, där mål om tjänsteresor ingår, sätts och följs upp i samband med övrig verksamhetsplanering och -uppföljning. Myndigheten kommer att arbeta vidare med att utveckla och förbättra uppföljning av tjänsteresor och digitala möten.

10. Ständiga förbättringar

Försäkringskassan arbetar med övergripande miljömål och har ett miljöledningssystem för att miljöarbetet och miljöprestandan ständigt ska förbättras, och bidra till såväl nationella som globala mål inom miljöområdet. Myndigheten kommer att fortsätta arbeta långsiktigt med aktiviteter och åtgärder för att minska utsläppen från tjänsteresor.

Försäkringskassan ska redovisa uppföljningsbara mål för resande för 2025 i förhållande till 2019 på ett sätt som leder till mindre miljö- och klimatpåverkan.

Försäkringskassan har fastställt fem övergripande miljömål för åren 2022–2026. Myndighetens övergripande miljömål omfattar ett mål för resande för att nå mindre miljö- och klimatpåverkan:

- Koldioxidutsläppen från tjänsteresor och egna transporter⁴ ska max uppgå till 50 % av rapporterade koldioxidutsläpp för 2019 under respektive år 2022–2026.

Myndighetens avdelningar har satt nedbrutna miljömål för att bidra till myndighetens övergripande miljömål.

Övriga kommentarer

- Försäkringskassan har under 2022 samverkat med REMM genom att delta i aktiviteter som REMM anordnat, t.ex. medverkat på ett digitalt ledningsmöte för REMM-myndigheter den 18 november 2022, deltagit i webinarier, nätverksträffar och inspirationsföreläsningar.
- Myndigheten har även deltagit i REMM:s utveckling av metodstöd, delat med oss av erfarenheter och framtaget material, och även tagit del av andra myndigheters erfarenheter som input till vårt eget arbete kring digitala möten och minskat resande.
- Försäkringskassan har även återkopplat på vårt arbete med digitala möten, bl.a. genom att besvara REMM:s enkät inför ledningsmötet för REMM-myndigheter.

---

⁴ Egna transporter handlar om transporter av varor och tjänster som myndigheten gör, alltså inte medarbetares pendling till och från arbetsplatsen.